

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 18

85. ÅRGANG
29. SEPTEMBER

1973

**STOR DAG
I
TRONDHEIM**

SIDE 276

REDAKSJONELT:

ISOLERTE TROSFELLER

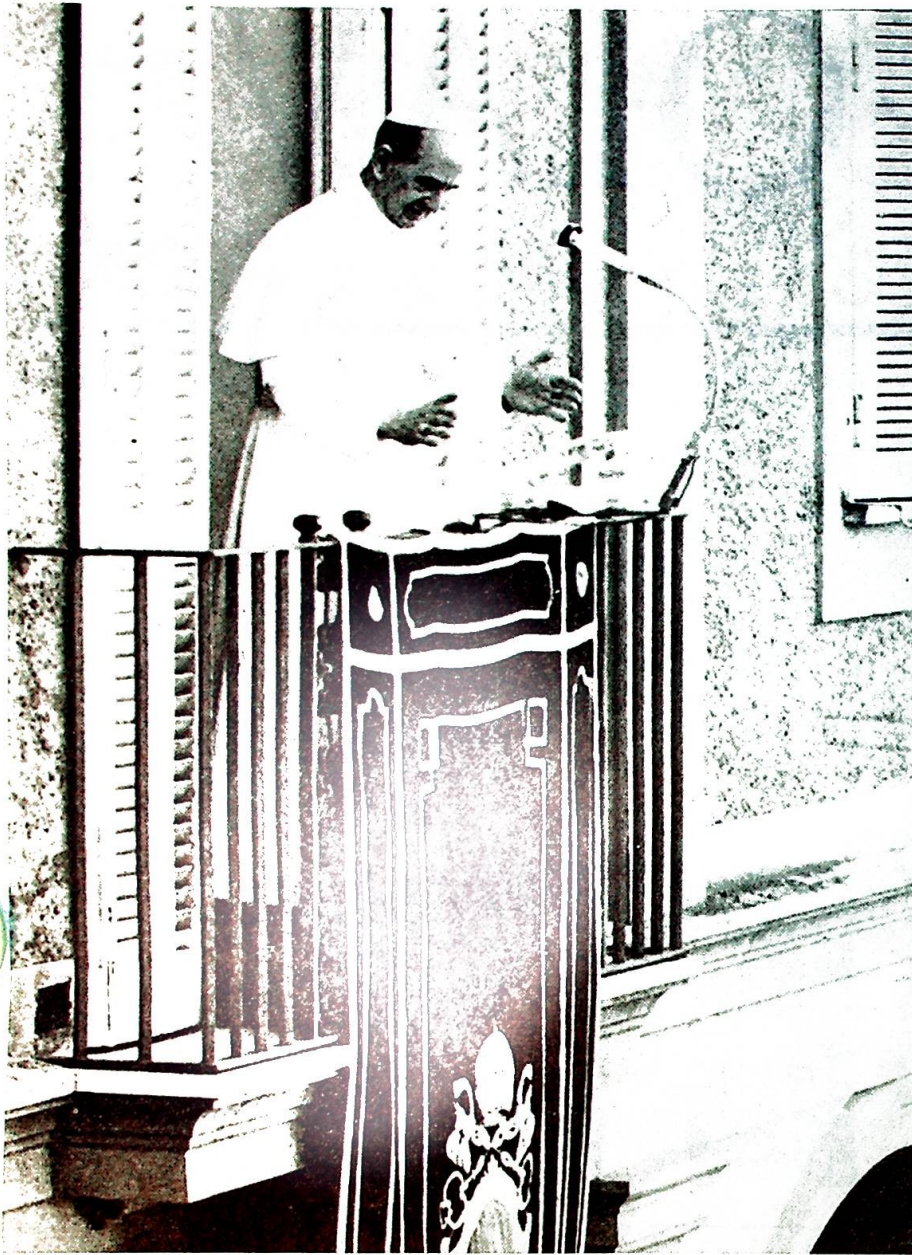
SIDE 281

FRA BELFAST TIL BJUGN

SIDE 274

**BISKOPEN ANBEFALER EN
NY AKSJON**

Paven fordømmer den planlagte danske Jesusfilm under en tale i Castelgandolfo.

Kristne og ikke-kristne med i dansk protest

Danskene selv har protestert heftig mot den bebudede Jesusfilm, den som landets kulturminister ganske bevisstløs har gitt en statsgaranti på 600 000 kroner. Kristne og ikke-kristne røster tar til orde for at regjeringens beslutning må omgjøres og den katolske biskop av København, Hans L. Martensen, sier i en erklæring:

«Som biskop vil jeg gjerne anbefale

landets katolikker at slutte op om en protestaktion mot statsgarantien på 600 000 kr. til Jens Jorgen Thorsens bebudede Jesusfilm.

Selv om denne protest direkte kun vender sig mot statsgarantien, vil den dog også være udtryk for vor fordømmelse af en film, der ifølge de forhåndsmeddelelser, der er blevet givet, vil indeholde en forhånelse af vor

(Forts. s. 284.)

REDAKSJONELT:

ISOLER

ST. OLAV er inne i sin 85. årgang. Bladets redaktører i denne tiden (og dette gjelder også den nåværende) har ofte klart å gå utenom betydelige problemer. Ikke fordi man har vært engstelig, men mest fordi man hadde det så bra som det var. Det er også en form for journalistisk svaksyn. En god betraktning og stoff og bilder fra en vakker prosessjon eller en ceber kirkekonsert var bedre stoff enn for eksempel nøkterne opplysninger om legfolks problemer.

Selv etter de siste års langsomme og nødvendige omlegning av det redaksjonelle arbeidet i bladet, lukker vi visst fremdeles øynene for noen enkle fakta. Vi har forlatt en altfor sterkt Oslo-sentrert informasjonsvirksomhet og forsøkt å rykke ut i distriktene — men vi har aldri gått langt nok.

En av de sakene vi har unngått eller helt glemt er enkelte katolikker og katolske familiers isolasjon i dette land. Spredte brev og telefoner og samtaler med prester minner oss imidlertid om dette, og forleden fikk undertegnede et brev som jeg gjerne vil gjengi her. Det sier noe om disse trossfellers vanskelige situasjon:

NY AKSJON NORD-IRS

«Ungdommens Caritas» arrangerte i sommer en økumenisk leir for nordirske barn, 20 protestantiske og 20 katolske. Leiren forløp i den allerbeste ånd. Konflikter forårsaket av religiøse skillelinjer så arrangørene ingenting til. Tanken var integrasjon, som ble innfridd til fulle. «Ungdommens Caritas» har følt at en slik leir ikke bør være et engangsfenomen, og har derfor gått igang med forberedelse til en fortsettelse sommeren 1974.

Som mange vil huske ble leiren for en stor del finansiert gjennom en auk-

TE TROSFELLER

«Herr redaktør,

Jeg ble fristet til å ta pennen for å sende disse ord til Deres blad i anledning av intervjuet i nr. 16 med den nye sognepresten i Arendal, pastor Littlewood.

Jeg var 19 år gammel da jeg som nygift kom fra Frankrike til Kristiansund N. Unntatt et par konvertitter som snart falt fra, var jeg eneste katolikk der i mange år. Det var ingen kirke der, og for å motta Påskekommunionen måtte jeg foreta en åtte timers reise med båt til Trondheim. Vanskelighetene økte da jeg fikk mine tre sønner og fremdeles ikke hadde noen kirke å gå i. Etter mange år fikk nabobyen Molde sitt første kapell og presten kom så av og til for å lese messen for oss. Innvielsen av dette kapellet var den gang en stor begivenhet med kardinal von Rossums og biskop Smiths nærvær.

Efter mye mas og tigging fikk Kristiansund N. sitt første katolske kapell, takket være msg. With. Jeg må beundre avdøde pater Stelzmann som kunne greie den store påkjønning det måtte være å være isolert prest der oppe i alle disse

år. Ikke minst i krigsårene. Da vi efter frigjøringen flyttet til Oslo, var det på mange måter med tungt hjerte, tilbake var nå bare presten og søstrene, uten menighet. Her kan heldigvis tilføyes at byen har fått sin menighet siden den gang.

Da jeg leste nevnte intervju med sognepresten i Arendal, kjente jeg igjen min egen situasjon fra de årene. Og jeg tror neppe at noen i hovedstaden vil være istand til å fatte denne ensomhetsfølelse.

Denne følelsen av å være forlatt, uten kontakt med Kirke og trosfeller er en stor, meget stor påkjønning. Det er mitt inderlige ønske at de som bor isolert fra sin Kirke ikke må glemmes.

Med vennlig hilsen
Germaine L. Werring.

Fru Werring må være så snill å tilgi meg at vi slik bringer brevet in extenso, med fullt navn osv. Hun skjønner sikkert hvorfor jeg gjør det — det er et sent, forhåpentligvis ikke for sent forsøk på å sette søkelyset på et problem vi altså i mange år har gått utenom. Fru Werrings brev er en direkte påminnelse.

A. R.

Unntatt må være konsekrede gjenstander som kalk, patene, ciborium, pyx.

Jeg takker på forhånd for velvillig hjelp.

† JOHN W. GRAN
Biskop

Referat fra årets leir på s. 280
i dette nummeret.

ST. OLAV'S
REDAKSJON

TLF. 20 72 26 - 28 01 04

Referent i Trondheim

På de neste siden har vi i dette nummeret en reportasje fra Trondheim som 1) omtaler kirkeinnvielsen den 9. september og 2) gir et referat av de nordiske biskopers forhandlinger der i dagene før høytiden. Referent er den danske presten Kaare Osorio som var biskopenes pressesekretær, t. h.

Innvandernes dag

Legmannsrådet kommer til å sende ut en oppfordring til menighetsrådene i bispedømmet om å arrangere en *Innvandernes dag* i menighetene en dag i året som passer, efter eget valg.

Det kommer til å bli nærmere omtale av disse planer, bl. a. i ST. OLAV. RED.

«INTENSIVUNDERVISNING» I BÆRUM

I neste nummer av ST. OLAV bringer vi stoff om den «intensivundervisning» for voksne og barn som er satt i gang i Bærum av Marist-patrene og mange legfolk.

DN FOR KE BARN

sjon avholdt i Oslo på vårparten over kirkegods av forskjellig slag, lysestaker, statuer, bilder osv. som var samlet inn fra prestegårder og ordenshus i O.K.B. Resultatet av denne auksjon, som vakte uventet stor interesse, var et beløp på kr. 47 000, som uavkortet gikk til barneleiren.

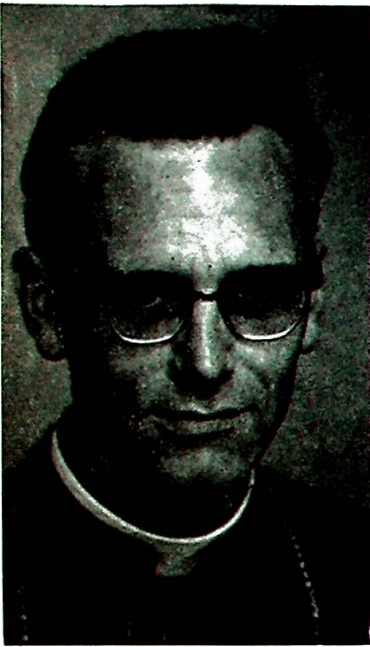
«Ungdommens Caritas» regner med i alle fall delvis å kunne finansiere den planlagte leir på samme måte.

Jeg vil med dette anbefale aksjonen på det varmeste og håper at gjenstander som ikke lenger er kurante eller i bruk vil bli overlatt arrangørene.

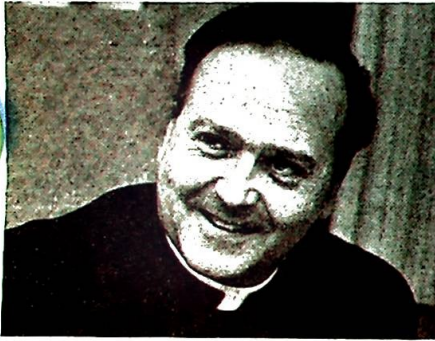

KIRKEINNVIELSE OG BISPEKONFERANSE

Av KAARE OSORIO

Søndag den 9. september var en stor dag for det Apostoliske Vikariat i Mellomnorge og den katolske menighet i Trondheim, idet den nye domkirke, der samtidig virker som sognekirke for menigheten i Trondheim, blev indviet af biskop J. Rüth omgivet af samtlige katolske biskopper i Norden og 10 præster. Selv om den nye Sct. Olav Kirke naturligvis ikke kan måle sig med Trondheims pragtfulde middelalderlige domkirke, den største og vel også smukkeste af sin art i Norden, er den dog ikke uden skønhed og perspektiv.

Efter at menigheden i 70 år har måttet holde til i en ombygget mørk lokomotivgarage, har den nu fået et Gudshus, der stråler af lys (især efter mørkets frembrud), idet bygningens tre sider består af rene glasvægge. Den er da også allerede i folkemunde døbt «Lyskirken», hvilket jo er en enorm udfordring til den menighed, der skal samles i kirken til gudstjeneste. Samtidig med indvielsen af den nye kirke kunne menigheden fejre sit 100 års jubilæum og biskop J. Rüths 74 års fødselsdag. Det kastede naturligvis en særlig glans over dagen, at hele 8 biskoper deltog i festlighederne både i kirken og ved den efterfølgende middag på Hotel Prinsen, hvor 200 mennesker (150 fra bispedømmet og 50 fra ind- og udland) deltog. Det blev en uforglemmelig dag for menigheden i Trondheim, men også for de gæster, det var blevet beskåret at være til stede.

Indvielsen af den nye Sct. Olav Kirke dannede en festlig afslutning på de nordiske biskoppers halvårslige arbejds møde, som netop var henlagt til Trondheim for at gøre det muligt for samtlige nordiske biskopper at deltage i denne indvielse. Bispekonferencen, der åbnedes mandag aften den 3. september, blev ganske vist først officielt afsluttet mandag middag den 10. sep-

tember, men det egentlige arbejde var færdigt lørdag aften. Biskopperne var indkvarteret på et af byens hoteller, mens møderne fandt sted på det gæstfrie Sct. Elisabeths Hospital, hvor også den daglige messe blev koncelebreret.

Forberedelser til bispesynoden i Rom.

Mere end halvdelen af arbejds mødet var helliget den kommende bispesynode i Rom i efteråret 1974. Bispesynodens emne bliver meget centralt og aktuelt: «Evangeliseringen af den moderne verden.» Eftersom dette emne falder sammen med adskillige af de teser, som på bispemødet i København i foråret blev accepteret som grundlag for en debat om den katolske Kirkes målsætning i Norden, besluttede biskopperne indtil videre at begrænse målsætningsdebatten til de teser, som direkte berører den kommende bispesynodes emne.

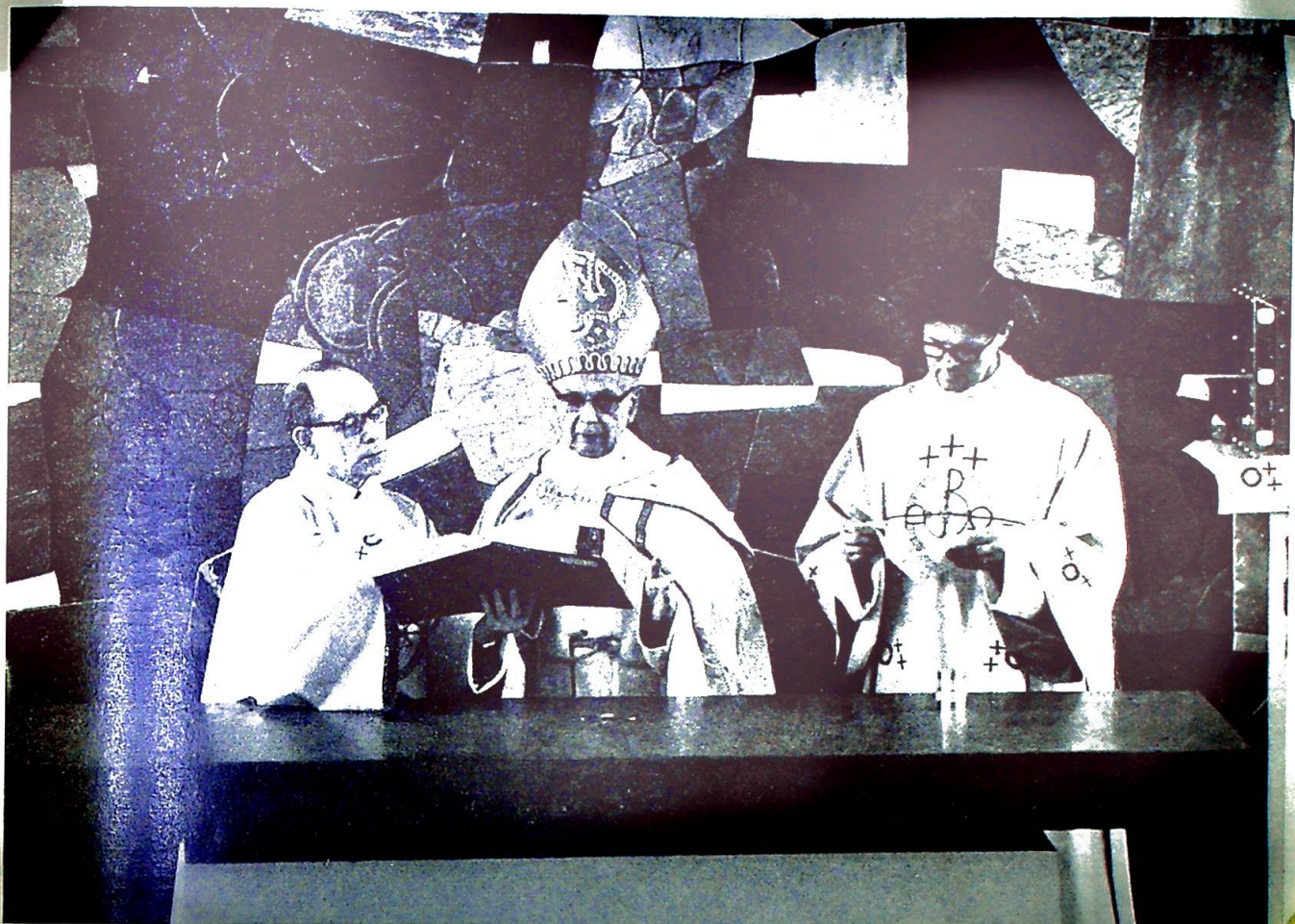
Sekretariatet for den romerske bispesynode har udsendt en tekst, der kun skal betragtes som et arbejdsredskab for de forskellige bispekonferencer i verden. Det præciseres heri, at man med evangelisering forstår «Kirken arbejde med at forkynde evangeliet, for at troen kan vækkes, udfolde sig og vokse». Denne tekst blev grundigt studeret og sammenlignet med biskoppernes egen målsætningsdebat. Man konstaterede en vis forskel i problematikken, som hovedsagelig skyldes at den romerske tekst forudsætter en situation, hvor Kirken ikke udgør et så absolutl mindretal, som tilfældet er i de nordiske lande.

For at gøre forberedelserne til bispesynoden mere omfattende og effektive, besluttede biskopperne at indbyde en række præster, søstre og lægfolk til at deltage i det næste bispemøde, som efter indbydelse fra Tyskland finder sted i Osnabrück i februar 1974. I

Tre av de nordiske biskopene, ovenfra og nedover: biskop Verschuren, Helsinki, biskop Gran, Oslo og biskop Martensen, København.

Fra innvielsen: Biskop R uth, assistert av pater Matthias Scherf ssc. og sognepresten, pater Olav M ller ssc.

alt 40 personer (biskopperne indbefattet) skal deltage i dette møde. En slags centralkommission med pater P. Grégoire o.p. som formand blev nedsat med s de i København. Det er denne kommissions opgave at udarbejde de tekster, der skal danne grundlaget for drøftelserne i Osnabrück. Biskopperne enedes om at dele det forberedende arbejde i fem arbejdsgrupper, som vil blive gennemarbejdet af fem arbejdsgrupper i Osnabrück. Disse fem temaer er følgende:

1. Tro og forkyndelse.
2. Det kirkelige fællesskab I: Dannelsen af kristne fællesskaber.
3. Det kirkelige fællesskab II: Strukturer.
4. Bøn og det åndelige liv.
5. Kirkens troværdighed.

Temaerne skal behandles under synsvinkelen «evangelisering», og naturligvis gjorde biskopperne sig allerede i Trondheim visse tanker, om i hvad retning de forskellige grupper skulle orientere sig. En stor del af bispem dets tid gik derfor med til  

udarbejde foreløbige tekster, der kun opfattes som et arbejdsredskab for de fem arbejdsgrupper. I øvrigt valgte man biskop P. Verschuren fra Helsinki til at repræsentere bispekonferencen på synoden i Rom.

Tekster fra Rom.

Foruden forberedelserne til bispe-synoden i Rom stod der i alt 18 andre mere eller mindre vigtige punkter på bispekonferencens program. Man havde modtaget en del tekster og forespørgsler fra Rom, som skulle behandles. Erklæringen fra Kongregationen for Trosl re om «Forsvaret af den katolske lære om Kirken mod visse vildfarelser» blev taget til efterretning. I et brev fra Rom om nadverb nnerne siges det, at det for tiden ikke er opportunt at give de lokale bispekonferencer generel fuldmagt til at lade udarbejde eller godkende nadverb nner. Dette betyder ikke, at muligheden for tilpasning til forskellige situationer og folkeslag er udelukket. Tværtimod præciseres det i brevet, at bispekonferencerne altid er velkomne

til at indsende berettigede ansøgninger til Kongregationen for Gudstjenesten. Biskopperne var alle enige om nødvendigheden af at have særlige nadverb nner for børn og unge i Norden, men overlod til de enkelte biskopper selv at indsende forslag herom til Rom.

Biskopperne behandlede igen spørsmålet om, hvorvidt fraskilte gengifte på særlige betingelser kan få adgang til sakramenterne. Man nåede et skridt videre i drøftelserne, men var endnu ikke rede til at offentliggøre pastorale retningslinjer om dette. Kongregationen for Trosl re har for nylig udsendt en erklæring, hvori man understreger det sakramentale  gteskabs uopløselighed. Denne erklæring vil naturligvis indgå i de videre drøftelser. Endelig havde man modtaget to forespørgsler fra Rom, en om seksualundervisningen i skolerne og en om mulighederne for et mere udbygget samarbejde mellem katolikker og lutheranere. Det blev overdraget «Instituttet for familieforskning» i København at sva-

(Forts. neste side)

KIRKEINNVIELSE OG BISPEKONFERANSE

Forts. fra forrige side

re på forespørgslen om seksualundervisning, mens bispekonferencens kommission vil tage sig af forespørgslen om det økumeniske samarbejde mellem katolikker og lutheranere.

Det brændende spørgsmål om kvindens plads i Kirken blev også berørt af biskoperne. Man konstaterede med beklagelse, at Norden ikke er repræsenteret i den internationale kommission for kvindens plads i Kirken, som paven nedsatte i foråret, mens Italien har hele fem kvindelige medlemmer i denne kommission. Norden er trods alt det sted på jorden, hvor man er nået længst i bestræbelserne for kvindens ligeberettigelse. Man enedes derfor om at skrive til Rom for at anmode om en nordisk repræsentation i den nyoprettede kommission.

Hjælp til katastroferamte.

Bispekonferencen godkendte endvidere retningslinjerne for «Nordisk

katolsk udviklingshjælp» (den fællesnordiske fasteaktion), hvori det bl. a. hedder, at de nordiske biskoper tager endelig beslutning om, hvilket formål fastepengene skal gå til. Angående fasteaktionen 1974 besluttede man at samle ind til de katastroferamte i Nordvestafrika — især børnene.

I oktober måned afholdes i Rom en international kongres om immigrationsproblemer. Biskopperne var opmærksomme på de store spørgsmål, både menneskelige og religiøse, som immigrationen stiller. En nordisk delegation under ledelse af biskop J. Taylor vil derfor deltage i denne kongres.

Sekretariatet for de europæiske bispekonferencer har foreslået et nyt bispesymposium for samtlige europæiske bispekonferencer i 1975. Det forrige fandt sted i 1969 i Chur i Schweiz. Tre emner er blevet foreslået til dette nye symposium, nemlig 1. forholdet mellem teologer og læreembedet i Kirken, 2. forholdet mellem den lokale Kirke og verdenskirken, og 3. immigrationsproblemer. Biskopperne fandt alle tre emner lige betydnings-

fulde og kunne derfor ikke give udtryk for præferencer.

Den franske bispekonference har indbudt de nordiske biskopper til at sende en repræsentant til konferencens møde i Lourdes i november 1973. Mødets emner, nemlig 1. embedet, 2. menneskets frigørelse og frelsen i Jesus Kristus og 3. bønner, er så aktuelle også for Kirken i Norden, at man opfordrede biskop H. H. Frehen fra Reykjavik til at repræsentere Norden i Lourdes.

Den næste bispekonference vil som allerede nævnt finde sted i februar 1974 i Osnabrück. Til stede på bispemødet i Trondheim var samtlige nordiske biskopper, nemlig H. Martensen (København), Th. Suhr (København), P. Verschuren (Helsinki), H. H. Frehen (Reykjavik), J. W. Gran (Oslo), J. Rùth (Trondheim), J. Wember (Tromsø) og J. Taylor (Stockholm). Desuden deltog pater P. Grégoire o.p. (København) som konferencens sekretær, pastor H. Taxt (Oslo) som repræsentant for Caritas-Norge, og pastor Kaare Osorio (København) som pressesekretær.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

HVER 14. DAG

KR. 40,— PR. ÅR

Prosesjonen.

Messen feires i den nye kirken.

Fra ghetto til ferment

Av HALLVARD RIEBER-MOHN

Avslutning fra forrige nummer

Fra 1948 ble den moderne økumenikk en faktor av første rang, og selv om katolisismen noen eftertanke år stilte seg kjølig utenfor arbeidet for den kristne enhet, og bevegelsen frem til i dag ikke har nådd noen virkelig breddevirkning i organisert norsk protestantisme, ble hele klimaet konfesjonene i mellom langsomt endret til det bedre, også hos oss. En liten, men merkelig strømning i norske akademiske kretser — få konversjoner, men adskillig sympati! — kastet for mange et nytt lys også over norsk katolisisme. Ingen «katolsk fare» — skrekken var blitt mindre. Men en katolsk «utfordring» — uttrykket går ofte igjen i særlig 1950-årenes kulturdebatt, og kan jo opp-

fattes også positivt. Utfordringer skal en hilse velkommen, de er ofte fruktbringende.

Det store vendepunkt, både i selvforståelsen og forholdet til norsk omverden og opinion, kommer imidlertid først med pave Johannes XXIII's overtakelse av ledelsen i den katolske verdenskirke. De historiske og psykologiske følger av dette korte, men avgjørende pontifikat (1959—63) er velkjente. Her skal bare nevnes, at de også i et perifert og «ikke-katolsk» land som vårt, gjorde seg overraskende sterkt gjeldende. Ikke ved noen påfallende øket tilgang på konvertitter, men ved en dyptgripende endring av hele katolisismens *image*, hos tusener norske, som hittil hadde sett på den

med motvilje, mistenksomhet eller frykt, i beste fall likegyldighet.

Den underliggende inspirasjon i pave Johannes' lederskap, (en inspirasjon han selv likte å uttrykke ved Kristi ord: «Legg ut på dypet! *Duc in altum!*»), førte — det er allerede både historie og dessuten dramatisk samtid — til et helt nytt og redefinert forhold mellom Kirken og verden. I denne visjon var der ingen plass for lukkede og selvtilfredse ghettoer — store eller små. Den visjonen var av vesen et dristig og risikabelt *oppbrudd*, fra fastlåste mønstre, situasjoner, teser og metoder — en marsjordre av uoverskuelig omfang, og med så vel løfter som farer, (Forts. neste side)

FRA GHETTO . . .

(Forts. fra forr. side)

begeistring og angst, innebygget i sin målsetning. Utformet prinsipielt gjennom Det annet Vatikankonsil (1962—65), og nedlagt i et detaljert og ganske revolusjonerende aksjonsprogram, brakte denne impuls bevegelse — ja storm — inn i hele den kristne verden, og det på alle plan — fra hierarkiet til det minste sogn, fra teologiens forskere til den menighetskristnes intime samvittighet.

For millioner betød det, at steile skranker og døde skall ble fjernet. At Kirken igjen «bandt opp om seg» og ga seg ut på vandring. En vandring som fra første stund av måtte bli noe av en oppdagelsesreise, hvor den ble «ført dit den ikke vil», for å bli i bibelsitatet.

For andre millioner, i dette konglomerat av nasjonale kirkeavdelinger verden over, var oppbruddet tvert om skremmende og forvirrende — en hel fast, etablert kirkestruktur syntes å synke i grus. Ikke bare gamle, kjære vaner og former i det religiøse liv, men tilsynelatende vitale og sentrale verdier i den katolske arv, ja i selve kristendommens vesen, kunne synes truet.

Så forskjellige opplevelser måtte det nødvendigvis bli sterke brytninger av, ute og hjemme. En får tro, at en så usedvanlig profetisk begavelse som Johannes XXIII forutså, om selvfølgelig ikke overskuet dem. Hans muntre, balanserte vesen sto neppe i motsetning til den uro og bekymring som et slikt klarsyn måtte holde samlet, i en og samme personlighet. Men for ham og for Kirken åpnet det seg bare én farbar vei: Ut «på dypet», inn i en verden under voldsom og akselerert omforming, og solidarisk med denne prosess, som bestemmer menneskehetens videre skjebne, på godt og ondt. Delaktig og medopplevende i hele historiens og tidens opprivende drama. Tilstede over alt med sitt ord, om det tidløse og evige lys over menneskets kamp.

Norsk katolisisme har egentlig vært langt mindre preget av uroen og splittelsen i Kirken enn en del andre katolske miljøer på kontinentet. Det har et par lett synlige årsaker. Ifølge Norges Offisielle Statistikk, er den katolske kirke det av våre hjemlige kirkesamfunn som har den gunstigste alderspyramide, det vil si: Det største prosenttall unge mennesker, i sine menigheter. Det gir kanskje noe av for-

Belfast —

klaringen på at de til dels ganske vidtgående og gjennomgripende reformer, i liturgien, i forholdet til økumenikken, i kirkens daglige styre og stell, i oppfatningen av presteskapets status, rolle og stil, osv. er blitt så jevnt over godt mottatt, som det faktisk er blitt. En rolle spiller det sikkert, at norsk katolisisme — i langt sterkere grad enn for eksempel den svenske — ikke overveide er noen immigrantkirke, med tilsvarende problemer når det gjelder å skape en hjemlig og artsegen mentalitet. Den rommer en solid stamme norske katolikker av allerede annen og tredje generasjon, som i mangt og meget finner, at reformene imøtekommer nett-

opp deres ønske om å leve sin tro innenfor fellesverdier som vårt norske samfunn har utviklet, og som de mentalt og kulturelt identifiserer seg med. En av disse verdier er utvilsomt det demokratiske instinkt, i den store og lille sammenheng — dets massive gjennombrudd i 1960- og 1970-årenes verdenskirke har her vært en konsoliderende faktor for både institusjoner og enkeltmennesker (se biskop Grans bidrag til denne antologi).

Kristus sprenge selv, med sitt avgjørende «gå ut!» allerede den jødiske ghetto, det lukkede miljø. Hans bilder på de kristnes nærvær i menneskeheten er meget talende: Saltet og surdeigen. Begge kan pakkes inn — lett

SOMMERLEIR FOR
NORD-IRSKE BARN

FRA BELFAST TIL BJUGN

Av KLAUS ANDERSEN
og CLAES TANDE

Bjugn.

I slutten av juli i år arrangerte Ungdommens Caritas en leir for 40 nord-irske barn i alderen 10 til 12 år på internatskolen Fosen Gymnas i Sør-Trøndelag. Barna var hentet fra såvel protestantiske som katolske fattigkvarter i Belfast; fra henholdsvis Shankill Road- og Falls Road-områdene. Ved å gi dem en vel unt ferie i ekte trøndersk bygdemiljø, håpet vi at de skulle glemme hat og religiøse fordommer.

Det var i begynnelsen av april i år at Ungdommens Caritas fikk idéen til denne leiren. Heenan-auksjonen (tidligere omtalt i St. Olav), som innbragte 47 000 kr., betydde mye for den finansielle siden av prosjektet. De resterende 26 000 kr. ble for en stor del skaffet tilveie gjennom bidrag, kollekter og bevilgninger fra den katolske kirken i Norge. Vi vil benytte anledningen til å rette en varm takk til

synlige, men uvirksomme. Når de virker, er de spredt og usynlige, men dermed overalt: Saltet hindrer forråtnelsen, surdeigen — fermentet — som gir menneskene det ekte brød.

Som vi katolikker opplever vår kirke og vår tro, i dagens verden, er de to omsider virksomme igjen. Fra den innemurede trygghet har vi begitt oss ut i håpet. Som verden og livet arter seg, og vel egentlig alltid har vært, er dét troens egentlige miljø.

Det finnes, når vi ser etter, intet annet.

alle de som har støttet oss, og derved vært med på å gjøre denne leiren mulig.

Barna kom som nevnt fra Shankill Road- og Falls Road-områdene i Belfast. Det er i disse områdene at noen av de fattigste protestantene og katolikkene i byen hører til, og det er også her at motsetningene kanskje er på sitt skarpeste. Stadig vekker pressen om blodige sammenstøt, bombeattentater, mord og razziaer i nettopp dette område, deltagerlisten i leiren viser at fire av våre barn kommer fra Divis Flats-kvarteret i Falls Road-distriktet. Befolkningen der betaler av trass hverken strøm eller husleie; og av hensyn til de ansattes helbred, har E-verket sluttet å sende inn folk for å lese av strømmålerne. Det var også her at en skuddsalve en gang forvillet seg inn i soveværelset til en ni-årig gutt og drepte ham under en av de daglige skuddvekslingene i distriktet. En av deltakerne på leiren, en ti-årig gutt fra Leeson Street, hadde for en tid tilbake etter all sannsynlighet orkesterplass til et blodig internt oppgjør mellom de to fraksjonene i IRA fra sitt stuevindu vis-à-vis slagmarken. De fleste av barna var meget hodede, og hadde nok sett og opplevd litt av hvert. Det er nok å nevne jenta som gikk og skrøt av et skuddsår, hun som fikk tanten skutt i våres og gutter som stadig skrøt av sin 15-årige bror som skulle være sersjant i UDA — protestantenes svar på IRA . . . Men ved siden av slike tøffe barn, hadde vi som rimelig kan være også

en stor kontingent nervøse og skuddredde barn.

Hver på sin måte bar barna preg av sin dystre bakgrunn. De var f. eks. det vi ville kalle «vanskelige barn» å ha på en leir; først og fremst på grunn av sin individuelle oppførsel. Det var vanskelig å få dem til å gjøre noe i fellesskap. Hver hadde sine spesielle ønsker m. h. t. gjøremålene, og de kunne ikke forstå hvorfor de måtte innrette seg etter hverandre. (Unntagelser fantes det riktig nok, som vi skal se senere.) Dette var desto mer sørgelig for oss, ettersom programmet for en stor del var basert på fellesforetagender. Men hvorom allting er, programmet ble avviklet med minimalt knirk: ikke minst på grunn av nitid planlegging og grundige forberedelser fra ledelsens side.

Leiren begynte den 19. juli, og varte i to uker, til den 2. august. Når alt kommer til alt, må leiren sies å ha vært meget vellykket, til tross for det dårlige været (typisk trøndersk sommer). Dette skyldes ikke minst at Ungdommens Caritas møtte en grenseløs goodwill i Bjugn og forsåvidt overalt hvor vi vendte oss. Dette gjorde det mulig for oss å legge opp et meget godt program (i all beskjedenhet). Av programmet nevner vi sykkeltur til Austråtborgen (på sykler utlånt av bjugningene), båttur til øya Tarva (med båt utlånt av lensmannen på stedet), to Trondheims-turer med shopping og besøk i svømmehallen, Domkirken, Ringve Museum og på Munkholmen. Alle barna fikk også et-

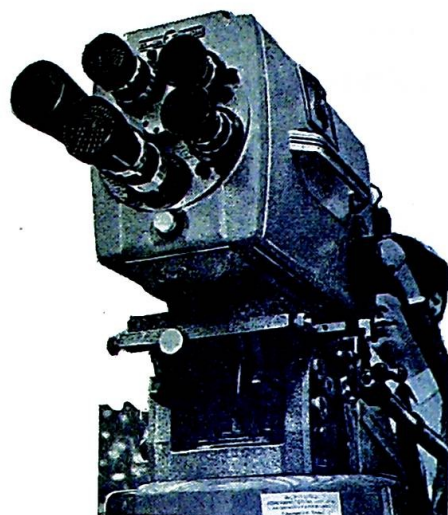
(Forts. s. 285.)

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER		Stille messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olaus kirke</i>	lörd.: sønd.:	19.00 9.30	— 11.00
Akersveien 5		19.00	—
tlf. 20 72 26 - 20 72 44			
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 18 21		9.00	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355		11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587			18.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209		8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10		9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 22 73 53 - 25 77 07		9.30	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19		8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168		8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvg. 113, tlf. 23 751		8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195		8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 21 266		9.00	11.00
KRISTIANSAND S: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 255			11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550		—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikals kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 41 038		—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793		8.30	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35		8.30 19.00	10.45
Eikeli kirke			9.30
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534		8.30	10.45
TØNSBERG: <i>St. Olaus kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949		8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olaus kirke</i> , Prinsensgt. 2a2		8.45 19.00	11.00 —
Biskopen og prestegården tlf. 21 214			
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670		6.15	—
KRISTIANSUND N: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779		8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehjem</i> , Jernbanegt. 29		8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467		8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558		8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vor Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604		19.30	11.00
<i>St. Elisabethsøstrene</i> , Mellomvn. 47, tlf. 81 487		8.00	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 81 783		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikal kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447 (I.VII—31.VIII)		19.00 8.00	11.00
<i>St. Elisabeth Institutt</i> , tlf. 11 392)			
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501		8.00	10.30

DEN DANSKE FILMEN:

Osservatores kommentar

En af hykleriets floskler, når der er behov for at dække over filmiske og pornografiske udgivers ryggesløsheder, er, at sæder og skikke har forandret sig, så det ikke længere er muligt at fastslå hvad moral i sig selv er for noget, og endnu mindre hvor man kan erkende den offentlige morals grænser. «Blufærdighed i gængs forstand» som samfundslove påberåber sig finder ingen tilknytningspunkter mere. Sådanne opfattelser retfærdiggøres ud fra en lutter subjektivistisk og historicistisk moralanskuelse, som lader godt og ondt bero på flertallets opførsel og ikke på naturgivne moralske principper som taler i den enkeltes samvittighed. På den måde tager man fodfæstet væk under hvilkensomhelst lov og under borgernes hæderlighed, som — tværtimod — burde styrkes og tages i forsvar. Det samme ville f. eks. være tilfældet, hvis vold ikke mere ansås for vold, når blot den var almindelig anvendt.

I virkeligheden er den sunde moralske opfattelse imidlertid ikke udslukt eller ukendt: den lever i den store jævne og hæderlige del af befolkningen; den almindelige moralske fornemmelse består fortsat i meget stort omfang også i vor tids samfund, selv om man må sige, at den i meget høj grad er det tavse bytte for kynisk vold og fordomsfrihed, som påføres den af ekcentriske og udspekulerede mindretal, hvis frækhed ingen tøjler eller grænser kendte eller fortsat kender, takket være den tolerance som ved en misfor-

stået og fej eftergivenhed har vundet indpas hos selv de civile myndigheder.

Det er klart nok, at bestemte perioders forvirrede eller yderliggående vaner ikke kan slukke den i ethvert menneskes samvittighed nedlagte lov, og heller ikke slette samfundets behov for lovmæssighed, som beskytter og vejleder menneskene. Intet samfund kan leve uden et minimum af almen etik, som inspirerer lovene og er en garanti for samfundslivet. Dette «mindste gran af almen etik» betyder beskyttelse af de naturlige værdier hvilke ethvert borgerligt samfund stadig bygger på, samt er basis for ligelig frihed for alle, ligesom de blandt andet indebærer respekt for enhver religiøs overbevisning.

At tillade bespottelse af helleg værdier, at tolerere at det onde udbasuneres gennem de moderne meddelelsesmidler som er en skole for masserne, at give frit lejde til at fornærme Kristi hellige Person, og hvad værre er: at støtte en sådan gudløshed på film med statens, det sige med alles, penge, det er ikke blot forbryderisk i sig selv men også en grov fornærmelse og et overgreb mod de borgere, som tror på disse værdier og som har krav på at se deres overbevisning offentlig respekteret og at staten ikke støtter den slags foretagender.

Pressebureauerne har for nogle dage siden meddelt, at en protestmarch har fundet sted — dagen før den 15. august — i Danmarks hovedstad mod et filmprojekt der angriber Kristi

guddommelige Person. Det var en begivenhed som fandt sted i en nobel nation, hvor borgernes civiliserede holdning allerede har afsagt kendelse mod sagen. Men eftersom filmindustrien er en universel magtfaktor og den fordømte film kunne komme til at cirkulere i ethvert land, har alle pligt til at udtale sig.

«Cirka 10 000 mennesker» — ifølge forhåndsmeddelelserne — «vil deltage i en international protestmarch gennem København for at protestere mod den danske regerings beslutning om at yde et finansielt tilskud til realiseringen af en erotisk film om Jesus Kristus, som den danske producer og instruktør Jens Jørgen Thorsen har i sinde om kort tid at påbegynde optagelser til i Frankrig.»

Meddelelsen om protestmarchen — hvori deltager skandinaver, franskmænd, tyskere, englændere, svejtsere, amerikanere, japanere, afrikanere og israelere — er givet af Unge Kristnes Center. Det er desuden blevet oplyst, at marchen vil slutte med et protestmøde på Rådhuspladsen i Danmarks hovedstad. Omtalte film skal ifølge detaljer som instruktøren selv og eksperter fra Statens filmfond allerede har oplyst, blive yderst obskøn.

Såvidt nyheden. Den lader ingen tvivl om beskaffenheden og — desværre — om pålideligheden af det påtænkte foretagende. Protesten af de 10 000 forekommer derfor desto mere talende fordi den samler borgere af enhver trosretning, herkomst og opfattelse i en fælles meningstilkendegivelse. Kan man i så fald påberåbe sig den såkaldte mangel på almindelig moralsk fornemmelse?

Men trods appellen fra den almenmenneskelige og kristne samvittighed som lever i det danske folk, trods en så vægtig repræsentation af alle retninger og andre røster fra dette noble og frie land, har myndighederne nægtet at indgå i en dialog. Fra samme kilde oplyses nemlig: I de sidste måneder har talrige politiske og kirkelige personligheder i Danmark indsendt protester til regeringen for at få annulleret støtten, men kulturminister Niels Matthiasen har afvist dem, idet han fastholder

En klovn

Vi har tungt å bære.

Derfor er det nødvendig å smile, ofte.

To menn møtte hverandre i Sahara. Det var hett, solen stekte ubarmhjertig, det var sand og sand og atter sand over det hele.

Den ene bar på en telefonkiosk, den andre slepte på en diger sten.

De stoppet, hilste på hverandre. Han med stenen sa:

— Hvorfor drar du rundt på den kiosken?

Den andre svarte:

— Det skal jeg si deg, min venn. Jeg

er redd for løver. Hvis jeg blir angrepet av rasende løver, setter jeg bare telefonkiosken fra meg, åpner døren, går inn i den og lukker døren bak meg. Så er jeg reddet.

De sto og tenkte på det under den brennende solen, begge forsøkte å smatte ved tanken på vann, men de klarte det ikke lenger.

Så sa han med kiosken:

— Men hvorfor drasser du på den svære stenen?

Og den andre svarte:

— Det er av samme grunn som deg. Jeg er også fryktelig redd for løver. Hvis de kommer, så legger jeg stenen fra meg, og så kan jeg løpe mye fortere.

Tungt å bære?

Prøv med et smil.

Smilet avdekker liksom dumhetene.

De virkelig tunge tingene er en helt annen sak. Hvor smilet fremdeles trenge, men hvor det betyr noe mer.

at han ikke kan modsætte sig eksperternes afgørelse.

Hvilke eksperter? Klart nok: dem der tilhører den clan der har interesse i produktionen, dem som forstår at sætte spillet for millionernes og milliardernes dans igang til ære for tabuerne af en billedstormerisk, indbildsk og infantil pseudokultur af hvilken vi i de allerfleste tilfælde ikke mere kan forstå: hverken det objektive i tankegangen eller det man plejer at kunne fatte og stole på i udtryksformerne, som svinger frem og tilbage mellem ting, der symbolsk, «sprogligt» og æstetisk ikke kan meddeles.

Hvilke eksperter? Afgjort ikke eksperter i menneskekundskab, såsom kunstnere, lærere eller præster, der kender skuespilkunstens værdi, også i pædagogisk og pastoral henseende, som en skole og vejviser for masserne.

Det er i enhver henseende dybt skuffende, for ikke at sige utåleligt, at demokratiske myndigheder ikke anser det som deres pligt at værne om den hellegste og højeste værdi for et folks åndelige frihed: de manges tro; at de ikke vil ære og forlange respekt for det der rager langt op over hvad menneskeheden og historien ellers kan fremvise, ligegyldigt hvilket synspunkt man anlægger, nemlig Kristi tilbedelsesværdige og

guddommelige person, som berører enhver forstand og ethvert hjerte; at de ikke vil værne dén mod en industris infame nedvurdering.

Statens religiøse neutralitet burde netop indebære, at religionen, at enhver religion, under enhver form og bekendelse (som ikke forstyrrer samfundssordenen) kunne nyde beskyttelse, en lige så streng beskyttelse som ydes et folks ære og værdighed.

(Osservatore Romano
20.—21. august 1973.)

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

KR. 40,— PR. AR

HVER 14. DAG

Kristne og ...

(Forts. fra s. 274.)

kristne tro og en forfalskning af den historiske Jesus og hans lære.

Protesten, som jeg opfordrer alle katolikker til at skrive under på er forfattet af tre folkekirkepræster og har følgende ordlyd:

Til Kulturministeriet.

Undertegnede, danske skatteborgere, ønsker herved at protestere mod den statslige produktionsgaranti på kr. 600 000, som filmproducent Jens Jørgen Thorsen har fået til fremstilling af en Jesus-film.

Filmen vil efter alt, hvad der er oplyst af producenten selv og andre, som

har kendskab til manuskriptet, komme til at fremtræde som et blasfemisk og pornografisk produkt, der vil virke som en krænkelse af et stort flertal af den danske befolkning.

Vi opfordrer regeringen til at finde udvej for, at den statslige produktionsgaranti tilbagekaldes.»

☘

Dominikanernes høstprogram

Neuberggaten 15

KATOLSK ORIENTERING

«Om tro og tvil»

At denne problematikken opptar mange, både bekjennende kristne og andre har vi fått bekreftet gjennom fjernsynets diskusjonsserie om dette emnet. Katolsk Orientering tar opp samme tema i sitt kommende semester og lar det belyse av seks foredragsholdere. Med troen som personlig forutsetning, men med meget forskjellig bakgrunn og erfaring vil disse uttrykke hvordan de selv opplever spørsmålet: Tro og Tvil.

Mandag 1. oktober kl. 20.00:

TROSUTVIKLING OG GUDSBILDE

ved veterinær Bergljot Børresen.

«Som alt i menneskelivet er «tro» mer en prosess enn en tilstand, og foredragsholderen vil vise en av de veiene en slik prosess kan ta for en kristen i det som er blitt karakterisert som «den sen-kapitalistiske verden.»

Mandag 15. oktober kl. 20.00:

OM TRO OG TVIL, PÅ LUTHERSK BAKGRUNN

ved magister Karl Gervin.

«Med troen som forutsetning kan tvil være fruktbart. Men skjemaet tro/tvil ikke også kan være villedende. Er det ikke mer dekkende å tale om frihet og usikkerhet overfor enkelte sider ved den luthersk-kristne tradisjon og bekjennelse?»

Mandag 29. oktober kl. 20.00:

KONVERTITT FØR OG EFTER VATIKANKONSILET

ved Ørnulf Ranheimsæter.

«For mennesker som ble opptatt i den katolske kirke før det annet Vatikanekonsil, har utviklingen i de senere år bydd på vesentlige nyorienteringer. Ikke minst gjelder det synet på troens problemer. Foredraget prøver å tegne et bilde av situasjonen sett fra en legmanns synspunkt, og forsøker å vurdere tap og vinning.»

Mandag 12. november kl. 20.00:

EN TRO UTEN TVIL?

ved pater Ellert Dahl.

«En viss luthersk/pietistisk tradisjon har ansett tvilen og troskrisen som en forutsetning for den sanne og til-

litsfulle tro. Foredraget vil prøve å vise at troen — i samsvar med en katolsk tradisjon — heller er å betrakte som en jevn og naturlig vekst uten dype anfektelser. En slik vekst krever både mot til å stille spørsmål og til å konfrontere mange uunngåelige vanskeligheter, men disse berører ikke troens grunnvoll.»

Mandag 26. november kl. 20.00:

TRO, FORNUFT OG TVIL

ved pater Albert Raulin.

«Stillet mellom troen og tvilen føler mange — også idag — trang til å appellere til fornuftens domstol. Foredraget tar opp spørsmål som disse: Er et harmonisk forhold mellom tro og fornuft mulig i vårt nåværende åndelige klima? Bør troen og fornuften med forenede krefter forsøke å få tvilen under kontroll?»

OM BØNNEN

Pater Boers O.F.M. vil fortsette sin foredragsserie om former for kristen bønn. Interesserte bes melde seg til Dominikanerne, tlf. 55 07 71. Foredragene vil finne sted tirsdager kl. 19.30 i Neuberggt. 15 og begynner 2. oktober.

KIRKENS MÅLSETNING I NORDEN

Søndag 11. november, etter høymessen i St. Dominikus kirke, vil biskop John W. Gran orientere om den pågående målsetningsdebatt og svare på eventuelle spørsmål. Møtet finner sted i foreningslokalet, Neuberggt. 15, og vil begynne ca. kl. 12.45.

INNFØRING I NYTESTAMENTELIG GRESK

Det vil bli holdt en innføring i gresk for et begrenset antall deltagere. Undervisningen, én time pr. uke, vil strekke seg over to år, og forutsettes å gjøre deltagerne i stand til å lese Det nye testamente på originalspråket. Det kreves ingen forkunnskaper i gresk, men god kunnskap til minst ett fremmed språk.

Kurset koster kr. 85.00 pr. semester.

Påmelding til fr. Per Bjørn Halvorsen innen 15. september (tlf. 55 07 71).

KATOLSK STUDENTLAG

Se eget program, og kirkenes kunngjøringer.

FRA BELFAST TIL BJUGN

Forts. fra side 281

ter tur tilbringe en dag på en norsk bondegård, en natt i telt, og en natt i en koe (med garantert ørretfiske innlagt), takket være henholdsvis velvillige bønder, Ørland Flystasjon, og en lokal jeger- og fiskeforening. Fisking og bading var andre tilbud, ved siden av mye, mye annet.

Med et slikt program skulle det bare mangle at leiren ikke ble vellykket. Men leiren var ikke ment bare som en ferieleir. Som før nevnt ønsket vi at barna skulle glemme konfesjonelle skillelinjer og vinne nye venner fra den andre konfesjonen. Når en vet at disse barna ikke har hatt omgang med noen utenfor sin trosgruppe, og samtidig husker den atmosfæren av hat de er vokst opp i, forstår en hvilket spennende eksperiment dette egentlig var. Siden skolene i Nord-Irland er delt i katolske og protestan-

tiske, kunne vi gå ut ifra at så godt som alle av barna bare hadde lekekamerater av samme tro. Dette selv om avstanden fra Shankill til Falls bare er fra 10 til 20 minutter.

Vår overraskende erfaring var at barna uten videre innrettet seg etter situasjonen, og utviklet et sterkt kameratskap på tross av konfesjonslinjene (spesielt under slåsskampen mot «en felles fiende» — Bjugn-lilleputtene — som ved en anledning slo dem 3—2 i fotball. Etterpå smalt det fra dem: «They won the match, we won the fight.») Religiøse gnissninger fantes det ikke antydninger til. Vi fikk feiret to felles gudstjenester med både katolsk og protestantisk prest, likeledes uten gnissninger. Tvertimot, protestanter og katolikker samarbeidet som opplesere, ministranter, osv. Et annet vidnesbyrd om hvor fint de gikk sammen, er hva de presterte på en underholdningskveld for befolkningen i Bjugn. Det var interessant for oss å se hvor knirkefritt de faktisk kunne samarbeide — når de først ville! — om et program som var ikke mindre enn imponerende.

Det store spørsmålet er selvfølgelig hvorvidt dette vennskapet på tvers av konfesjonsbarrierene vil kunne holde seg nå som barna er kommet tilbake til sine miljøer i Nord-Irland. Men før vi gir oss til å spekulere over det, ville det være gunstig å åpne en parantes om det konfliktfylte Nord-Irland generelt.

I Nord-Irland er katolikkene negre som tilfeldigvis har hvit hud. Dette er ikke sant. Det er en overforenkling og en for lettkjøpt sammenligning. Men det er en bedre overforenkling enn den som søker å forklare konflikten på purt religiøst grunnlag. Katolikker og

protestanter slåss ikke for bestemte tros- eller teologinyanser. Ingen av partene har noe brennende iver for å omvende den annen til den ene og sanne tro, her gjelder det ikke å gi en villfaren bror en bedre billett til himmelriket.

Nord-Irlands problem er et kolonisert lands problem, og «rase»-forskjellen mellom kolonistene og de innfødte løper av historiske grunner langs religiøse skillelinjer.

«Vi er alle slave av vår fortid» — dette er et uttrykk som nok har særlig stor gyldighet i Irland. Det er fordi at irene er til de grader slaver av sin fortid at de ikke riktig har oppfattet hva som egentlig har skjedd de siste 400 årene. Nå til dags er katol-

(Forts. neste side)

Kirke i oppbrudd

Essays

om den katolske kirke idag

John W. Gran

Hallvard Rieber-Mohn

Ellert Dahl

Kåre Langvik-Johannessen

Thomas Patfoort

Helge Erik Solberg

Nils Heyerdahl

Lars Roar Langslet

Hans Martensen

Kr. 18,50.

St. Olav Forlag

HALDEN

F. JØRGENSEN

Aut. rørlegger - Rørhandel

Tlf. 1844

Karl Knap 1/2

Tlf. 2710

Bygningsartikler - Rør og Maskinforretning

Linoleum

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden kloster	}	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet	}	Bergen
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Bergen
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Drammen
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Hammerfest
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke		
St. Mikals Prestegård	}	Hønefoss
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Lillestrøm
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeths Hosp.	}	Tromsø
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Trondheim
St. Olavs Kirke, Bispegården		
St. Olavs Kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

ske og protestantiske områder rammet omtrent like hardt av de sosiale misforholdene i Nord-Irland, men noen sosial bevissthet blant disse fattige har ikke vokst fram i noen særlig grad. Det gjensidige hatet har forblindet og overskygget en slik bevissthet. Ved enkelte anledninger har riktignok katolske og protestantiske fattige begynt å gjøre felles sak mot de som profiterer på de sosiale urettferdighetene, men da har ganske snart folk som Ian Paisley og krefter innen den beryktede Orange-ordenen rykket ut for å så splid og gjenopplive gammelt hat. Og med hell. Taktikken har bevisst eller ubevisst vært det gamle Divide et impera — splitt og hersk.

Og denne taktikken har ført fram i lang tid: Katolikker og protestanter bor i skarpt adskilte ghettoer uten forbindelse med hverandre — til og med skolene er delte i katolske og protestantiske.

La oss vende tilbake til spørsmålet om framtiden. Dystre tegn finnes det nok av — IRA's bombing i London, den generelle opptrappingen hos alle de ekstreme de siste ukene etc. — men positive tegn finnes det etter vår mening også flere av. La oss eksempelvis nevne nedgangen i voldsepisoder — drøyt 2000 i juli i fjor mot omkring 200 i juli i år —, den almene krigstrettheten i ghettoene, og den bebudede reformen av RUC (Royal Ulster Constabulary — et helprotestantisk politikorps), alliansepartiets debut i nord-irsk politikk (et parti som arbeider for forsoning, og som ved valgene i juni fikk 8 representanter inn på Stormont), og den prekenen statsminister Heath måtte tåle å høre den 28. august under sitt siste besøk i Belfast. Det var under en minnegudstjeneste for Lord Brookeborough — tidligere statsminister i Nord-Irland og en stor unionistisk talsmann — at den protestantiske biskopen, dr. Butler blant annet sa: . . . «Lord Brooke-

borough var ingen visjonær, og gjorde lite for å bekjempe sekterismen i løpet av sine tyve år som statsminister . . . Man kan trygt si at hvis han hadde tenkt og handlet annerledes enn det han gjorde, kunne Nord-Irland ha sett annerledes ut enn det gjør idag.» . . .

Videreføringen av forsoningspolitikken ligger i hendene på Nord-Irlands yngre generasjoner. Derfor er det viktig at disse generasjonene får nye impulser og anledning til å overvinne de religiøse barrierene. Internasjonalt har man sett en sann flora av leirer som tar sikte på integrasjon og forsoning: vi har eksempler fra Eire, England, Tyskland, Hellas, Sverige — og nå altså også fra Norge. Barna vender tilbake fra slike leirer en revolusjonær erfaring rikere: nemlig at det finnes «Protestants» eller «Fenians» (skjellsord for en katolikk) som ikke er slik som de inngrodde fordommene sier.

Og det er allerede et enormt skritt i riktig retning.

Vi viser igjen til biskopens ord om aksjonen for en ny leir i 1974 — side 274. RED.

Hans

Det 1. Vatikanconcil har i 1870 fastslået som katolsk dogme, at paven på visse betingelser er ufejlbar i sin læreforkyndelse. Når han i sin egenskap af øverste lærer i spørgsmål, som vedrører tro eller moral, henvender sig til hele kirken, kan han ikke tage fejl. Sådanne »ex cathedra-afgørelser« har paverne i de sidste hundrede år kun to gange truffet. Pavernes øvrige læreforkyndelse regnes i aftrappet form for bindende, men ikke som ufejlbar. Dette gælder også den omstridte rundskrivelse »Humanae vitae«, som behandler fødselsreguleringen.

Indtil for ti år siden stod dette katolske dogme, som også blev bekræftet af det 2. Vatikanconcil, uanfægtet. Men derefter begyndte i den katolske kirke nøjagtigere undersøgelser an-

BERGEN

1/5 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482

BERGEN

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio- og Utstyrsforretning

TORNØEGARDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk

Tlf. 99 016 Bergen
Solheimgt. 25

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

BERGEN

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

NYGÅRDSGT. 19

Alt i
kontormøbler
og stålørstutstyr

Kjøkkenutstyr i rustfritt stål

DIDR. ANDERSEN & SØN A/S

Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090

Küings spørsmål

gående ufejlbarligheden, som udløste en ivrig diskussion. Højdepunktet i denne debat var den katolske professor Hans Küings bog: »Ufejlbar? En forespørgsel« (1970). Hans Küing, født schweizer, er professor i teologi ved universitetet i Tübingen. Han benægter intet steds udtrykkeligt det 1. Vatikankoncils afgørelse, men kaster to vigtige synspunkter ind i debatten. Han spørger — en »forespørgsel« — om der ved siden af sande og forpligtende sætninger også findes »ufejlbare sætninger«, d.v.s. sætninger, som på forhånd og i seg selv overhovedet ikke kan være forkerte som f.eks. koncils- eller ex cathedraafgørelser. Og han benægter dette. Desuden mener han, at det omtalte dogme må interpreteres på en ny måde. Det drejer sig efter hans mening ikke så meget om »ufejlbarlighed« (infallibilitas), men om evangeliets urokkelighed (indefectibilitas): kirken vil trods mulige fejltagelser altid forblive i Kristi sandhed.

Disse Küings teser har udløst en lidenskabelig diskussion, som de fleste kendte teologer har taget del i. Bl.a. har K. Rahner vendt sig meget skarpt mod H. Küing.

Den 24. juni i år — midt i agurketiden — grep så Rom ind i den standende strid. Dokumentet, som er udsendt af kongregationen for tros-

lære, tager stilling til hele problemet uden dog at nævne H. Küings navn. I sin helhed fremstiller det igen den gamle tese fra 1. Vatikankoncil og afviser dermed indirekte Küings teser. Dog er der tre bemærkelsesværdige ting i dette dokument: det tager sit udgangspunkt i hele kirkens og ikke i pavens ufejlbarhed; det forsøger at undgå selve glosen »ufejlbar«, fordi den jo let kan misforstås; og det indrømmer, at dogmatiske udtalelser naturligtvis må bedømmes i deres historiske kontekst. Dette sidste er vigtigt, fordi det var et hovedpunkt i Küings argumentation.

H. Küings første reaktion var som sædvanlig voldsom, men dog lidt mere forsonlig end man måske kunne have ventet. Han erklærer sig endog villig til en samtale med kongregationen, hvis det sker under de betingelser, som i enhver moderne retsstat er selvfølgelig. Man kan kun ønske, at denne dialog snart kommer igang. Nogle mener endog, at en samtale med paven kunne bidrage til at løse

problemet. Thi som Küing for nylig offentligt har udtrykt det: »Intet kan få mig til at forlade den katolske kirke.«

H. ROOS S.J.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 10. oktober:

Messe i St. Olavs kirke kl. 19.
Dereter samvær i Foreningslokalet.

PAKKEAUKSJON

Damene bes godthetsfullt bringe med en pakke.

Alle interesserte damer er velkomne.

OSLO

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

OSLO

TASEN BOK- OG PAPIR A/S
ERLING THORNE

Kaj Munks vej 41, Oslo 8
Tif. 23 02 40

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG
Ulvenveien 89, Økern, Oslo 5. Tif. 67 77 83

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlervarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. AS

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tif. 20 79 06 - 20 79 05

KANARIFUGLEN

Det litt morsomme med norsk film for tiden er at den i hvert fall synes å være kommet delvis ut av det uføret hvor den altfor lenge så ut til å ha kjørt seg fullstendig fast. De tekniske vanskelighetene synes for en stor del å være overvunnet; det er god flyt stort sett i disse filmene, og fotograferingen er til dels meget god. Skuespillerne og regissørene har etter hvert vent seg til det nye mediet, noe som visselig har tatt sin tid, og vanligvis er en ikke lenger plaget av en replikkføring som bar et umiskjennelig preg av teatersalong.

Denne generelle karakteristikken kan uten videre overføres på *Kanarifuglen*, laget av Pål Bang-Hansen. Hans første film, *Douglas*, overbeviste visstnok svært få, men i denne viser han bra takter. Temaet er hentet fra streber- og klatresamfunnet i dagens Norge. Filmens «helt» er en fremadstrebbende ung mann i et forholdsvist lett gjenkjennelig Oslo-firma. Han spilles utmerket av Arne Lindtner-Næss. Vår unge mann er så tids-typisk som mulig, inklusive søt, ung kone, pent spilt av Gry Enger, dyrt rekkehus og Folkevogn som han egentlig ikke har råd til å holde seg med.

Hans store sjanse kommer under et «bedriftslederseminar» på Kanariøyene. Den usympatiske personalsjefen, i Lasse Kolstads skikkelse, som vår streber dyrker med en realistisk forståelse av eget beste, får et illebe-finnende under en svømmetur. Hans unge underordnede unnlater å hente nødvendig hjelp og blir dermed årsak til personalsjefens krokodillebegråtte bortgang. Ikke uventet er vår unge mann som blir tilbudt stillingen som hans etterfølger. Dette er i grunnen hele handlingen i filmen, behagelig oppspedd med et flyvertinne-eventyr (Julie Ege). Historien er egentlig noe vel tynn, og det er altfor mange løse tråder som blir hengende. En stram-

Lasse Kolstad og Arne Lindtner Næss i *KANARIFUGLEN*

mere klipping ville ha hjulpet mye på en viss tendens til langtekkelighet, særlig i skildringen av forholdet mellom den unge fremadstrebbende og den lett desillusjonerte flyvertinne. Julie Ege er jo sjarmerende både av ut-seende og av språk, men det blir litt mye henne uten at vi helt forstår hvorfor (dramatisk sett). Men når så er sagt, er det også mye godt å si om *Kanarifuglen*. Teknisk sett er den som sagt bra, med unntak av det som jeg nettopp nevnte angående klippingen, og den er slett ikke dum i skildringen av miljøet i en moderne storbedrift. Her er anløp til en samfunnskritikk som gir filmen en viss dybde, ja, av og til åpner den avgrunner av desillusjon, kynisme og falsk svada. Ingen stor film, men et hederlig arbeid som kan sees med et visst utbytte.

P. H.

Katolikker i Mellom-Norge

Dette nummeret er til vår glede i høy grad preget av stoff og bilder fra Mellom-Norge: kirkeinnvielsen, bispekonferansen, sommerleiren for nordirske barn, brevet fra en trosselle som i mange år var eneste katolikk i Kristiansund osv. Vi ber dere: send oss stoff om ting som foregår i Vikariatet i månedene fremover — la oss ikke miste kontakten. Noen av dere håper jeg også blir nye abonnenter, send meg et postkort med navn og adresse.

A. R.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 40 pr. år. Kr. 20 pr. ½ år. Utlandet kr. 45.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.